

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld



Sint Bernardusschool
03TA00

Inhoud

Wet verplichte meldcode.....	3
Basismodel meldcode	3
Meldrecht.....	3
Stappenplan meldcode	3
Heb jij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling?.....	3
STAP 1: Breng signalen in kaart.....	3
STAP 2: Overleg met een deskundige collega of Veilig Thuis	3
STAP 3: Praat met ouders en het kind	3
STAP 4: Weeg het geweld	3
STAP 5: Beslis: Is melden nodig? Is hulpverlening nodig?	3
Afwegingen	4
Definities	5
Acute onveiligheid	5
Structurele onveiligheid.....	5
Disclosure.....	5

Wet verplichte meldcode

Sinds 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Die wet houdt in dat alle organisaties die werken met kinderen en volwassenen een meldcode moeten hebben en medewerkers in staat moeten stellen daarmee te werken. Het doel van de meldcode is professionals te helpen eerder en beter te handelen als zij vermoeden dat een gezinslid thuis mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt. Uit onderzoek weten we namelijk dat professionals die met een meldcode werken drie keer vaker en sneller stappen zetten dan professionals die geen meldcode gebruiken. Deze stappen leiden niet per definitie tot een melding.

Basismodel meldcode

De overheid heeft het basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling opgesteld. Sectoren en branches hebben dit voorbeeld vertaald naar hun achterban. Vervolgens maken instellingen en organisaties op hun beurt een vertaling naar hun werkwijze: zij beschrijven wie welke stappen zet bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. Elke meldcode omvat dezelfde 5 stappen zoals opgenomen in het basismodel. Dat vergemakkelijkt de samenwerking tussen professionals en organisaties.

Meldrecht

De meldcode is nadrukkelijk geen meldplicht. Organisaties zijn verplicht een meldcode te hebben, professionals zijn verplicht te handelen volgens de stappen van de meldcode, maar het doorlopen ervan hoeft niet te leiden tot een melding.

In de Wet meldcode is wel opgenomen dat professionals het récht hebben te melden bij Veilig Thuis. Ook als gezinsleden daar geen toestemming voor geven. Het meldrecht houdt in dat professionals persoonsgegevens van volwassenen en kinderen mogen doorgeven aan Veilig Thuis, zodat zij een onderzoek naar de gezinssituatie kunnen starten. Bovendien mogen professionals informatie geven als Veilig Thuis daar vanwege het onderzoek om vraagt.

Stappenplan meldcode

Heb jij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling?

Wat moet je doen met de meldcode en vermoedens huiselijk geweld of kindermishandeling? Gebruik het meldcode stappenplan. Aan de hand van 5 stappen bepaal jij als professional of je melding moet doen bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp ingezet kan worden.

STAP 1: Breng signalen in kaart

Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontcrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in het dossier. Voer indien nodig [de kindcheck](#) uit.

STAP 2: Overleg met een deskundige collega of Veilig Thuis

Overleg met een deskundige collega om signalen te duiden. Raadpleeg zo nodig Veilig Thuis of een forensisch arts. Neem bij eerge relateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis direct contact op met Veilig Thuis.

STAP 3: Praat met ouders en het kind

Bespreek je zorgen zo snel mogelijk met de ouders/verzorgers van het kind en het kind zelf. Alleen als jouw veiligheid of die van het kind in gevaar kan komen door een gesprek kan hiervan worden afgezien.

STAP 4: Weeg het geweld

Maak een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van signalen, het overleg met een collega en de gesprekken met ouders en het kind. Vraag bij twijfel advies aan Veilig Thuis. Bij een reële kans op schade: melden.

STAP 5: Beslis: Is melden nodig? Is hulpverlening nodig?

Als je het kind voldoende kunt beschermen, bied of organiseer je de noodzakelijke hulp. Als de situatie acuut of structureel onveilig is, doe je een melding bij Veilig Thuis en beslis je samen welke hulp je zelf kunt organiseren.



Stap		Wie	
Stap 1	Signaleren	Groepsleerkracht	www.kader.nl Signalerings kaart Signalen vastleggen Parnassys
Stap 2	Overleggen met collega's	Groepsleerkrachten, ib-er, leerkrachten van andere gezinsleden, sociaalconsulent, anoniem VT,	vastleggen Parnassys
Stap 3	Gesprek ouders, verzorgers/kind	Groepsleerkracht en/of IB-er. Bij onveilige situatie kan school afzien van een gesprek	Vastleggen Parnassys
Stap 4	Wegen 5 vragen met hulp van het afwegingsschema (vermoedengeweld of kindermishandeling)	Groepsleerkracht, betrokken collega's, Ib-er, Directeur (Bevoegd gezag)	Document Pro8 (Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling)
Stap 5	Beslissen om te melden bij VT (1) en Hulpverleners (2)	Directeur Bevoegd gezag	

Afwegingen

- Heb ik op basis van stap 1 t/m 3 een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld? Ja / nee
- Is er sprake van acute / structurele onveiligheid? Ja / nee
- Kan ik effectieve hulp bieden of organiseren? Ja / nee
- Wordt deze hulp aanvaard? Ja / nee
- Leidt de hulp binnen de gestelde termijn tot de noodzakelijke resultaten = veiligheid? Ja / nee

Definities

Acute onveiligheid

Van acute onveiligheid is sprake als een persoon in direct fysiek gevaar verkeert en diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is. Hij of zij heeft directe bescherming nodig. Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens) gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel), of in het geval van zorgafhankelijke kinderen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) . Het kan ook gaan om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige (medische) zorg.

Structurele onveiligheid

Bij structurele onveiligheid is er sprake van herhaling of het voortduren van een onveilige situatie of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor het voortduren van onveiligheid (plegerschap of slachtofferschap) in de toekomst. Er kan sprake zijn van een patroon van herhaald geweld, maar ook van permanente tekortkomingen in de geestelijke en/of lichamelijke verzorging van zorgafhankelijke kinderen en/of volwassenen. Structurele onveiligheid heeft schadelijke gevolgen door de herhaling van de feiten, de voortdurende dreiging en (emotionele) onveiligheid. **Bij voorbeeld minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanige verslavingsproblematiek dat hun fysieke en emotionele veiligheid wordt bedreigd en de ontwikkelingsmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.**

Disclosure

Een specifieke vorm van acute onveiligheid is 'disclosure'. We spreken van 'disclosure'(ook wel onthulling genoemd) als slachtoffers, kinderen en/of volwassenen, uit zichzelf een professional om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, of zich hierover uiten zonder hulp te vragen.

Dit betekent veelal dat het slachtoffer een acute crises ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger bespreken van de (door het kind) geuite zorgen, kan ook secundair leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Een professionele norm tot melden bij disclosure betekent dan ook zorgvuldige afstemming over vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.